

Journal of Education Studies

Volume 4
Issue 1 February-May 1974

Article 14

1-1-1974

แนะนำหนังสือ

สุณีย์ สินธุเดชะ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

สินธุเดชะ, สุณีย์ (1974) "แนะนำหนังสือ," *Journal of Education Studies*: Vol. 4: Iss. 1, Article 14.
Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol4/iss1/14>

This Book Review is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

แนะนำหนังสือ

สุนีย์ สันธุเคชะ

“ข้าพเจ้าเรียบเรียงจากต้นฉบับของเดนมาร์ค เรียกว่า “The Danish Folk High School” คือโรงเรียนมัธยมผู้ใหญ่สอนลูกชาวนาที่พื้นที่ประถมศึกษาแล้ว ที่ต้องการเรียนวิชาเกษตร รู้สึกว่าเหมาะแก่ประเทศไทยมาก เพราะความเจริญของประเทศเดนมาร์คจับได้ว่า อยู่ที่การศึกษาเกษตรนั่นเอง ถ้าให้การศึกษาเหมาะแก่หลักทำไร่ไถนา ชาวนาทำถูกต้อง ได้พืชผลมาก บ้านเมืองก็เจริญดี เขาจึงตั้งบทเตือนใจไว้ว่า *Civilization Follows The Plow* คือ ความเจริญเดินตามรอยไถ”

ถ้อยคำข้างต้นนี้ เป็นข้อความจากคำนำของท่านผู้เรียบเรียงหนังสือ “ชาวนาเดนมาร์คร่ำรวยขึ้นได้อย่างไร” ของ ศาสตราจารย์ ดร. หลวงสมานวนกิจ จัดพิมพ์โดย สัมมาชีวิตศิลปมูลนิธิ ในโอกาสที่โรงเรียนสัมมาชีวิตศิลป ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระสังฆราช จะตั้งโรงเรียนเกษตรกรรม ที่บางพระ ชลบุรี

ปัญหาของบ้านเมืองไทยเรา ที่รัฐบาลต้องขบคิดอย่างหนักก็คือ ฐานะของชาวนาไทย หนังสือ “ชาวนาเดนมาร์คร่ำรวยขึ้นได้อย่างไร” จึงเป็นหนังสือที่ควรแก่การแนะนำ เนื้อเรื่องมีทั้งความรู้ทางการเกษตรกรรม และการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนในถิ่นภาษาและวัฒนธรรมของชาติ ควบคู่ไปกับการเกษตรกรรมซึ่งเป็นหลักใหญ่อีกด้วย . . . “ท่านบาทหลวงได้ชี้แจงว่า อย่างนั้นแหละ สอนเพียงวิชาเกษตรเท่านั้นยังไม่พอ จะต้องสอนให้นักเรียนทุกคนรักภาษา วิชาหนังสือ วัฒนธรรมประจำชาติของตน รักประเทศชาติศาสนาของตนด้วย

จึงจะดำรงชาติเดนมาร์กไว้ได้ มิฉะนั้นก็จะถูกกลืนเป็นชาติอื่นภาษาอื่น ขนบธรรมเนียมของเดนมาร์กก็จะหมดไป ผลที่สุดก็จะหมดความสำคัญ แม้จะมีชีวิตอยู่ก็ไม่มีคุณสมบัติเหลือเนื้อเป็นเดนมาร์ก เท่ากับสูญชาติไป”

ชาวเดนมาร์กในสมัยราว ค.ศ. ๑๘๐๐ พลเมืองยากจน ชาวนาต้องเสียค่าเช่านาด้วยราคาแพง บุตรของชาวนาได้รับการศึกษาน้อยมาก ไร่นาเสื่อมโทรม พลเมืองมีความรู้แค่เพียงอ่านออกเขียนได้ ยิ่งไปกว่านั้นเยอรมันผู้มีสมองเหนือกว่า ก็ยังได้ผนวกเอามณฑลเคิลสวิก ฮอลสไตน์ ซึ่งเป็นอยู่ข้างอู่น้ำไปเสียอีก อีกทั้งภาษาและวัฒนธรรมก็เสื่อมโทรมไป หากเยอรมันไม่ได้คนที่มีฝีมือมาแก้ไขแล้ว ชาวโลกรุ่นหลังคงไม่ได้ยินชื่อ ประเทศเดนมาร์กเป็นแน่ แต่แล้วประเทศเดนมาร์กยังไม่ถึงขาด บาทหลวง กรุนด์วิก หรือ บิชอป นิโคลาส เฟรเดอริก เซฟเวอริน กรุนด์วิก (Bishop Nicholas Frederik Seuerin Grundtvig) เป็นผู้มากู้ชาติเดนมาร์กให้กลายเป็นประเทศที่มั่งคั่งสมบูรณ์ประเทศหนึ่งในทวีปยุโรป แม้จะเป็นเพียงประเทศเล็กๆ ประเทศหนึ่ง บาทหลวงผู้นี้เกิดเมื่อ ค.ศ. ๑๗๘๕ และถึงแก่กรรมเมื่อ ค.ศ. ๑๘๗๒ ได้รับการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ในประเทศอังกฤษ มีความรู้ทางด้านการศึกษาทางประวัติศาสตร์เป็นอย่างดี เป็นทั้งนักประพันธ์ชั้นนำด้วย

ผู้เรียบเรียงได้แนะนำให้ผู้อ่านได้รู้จักกับวิธีการอันฉลาดของ บาทหลวง กรุนด์วิก เรื่องการเริ่มต้นของการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมเกษตร โดยเป็ตรับลูกชาวนาที่มีอายุพ้นเกณฑ์การศึกษาแล้ว บุตรชายตั้งแต่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไปฝากเรียนได้ บาทหลวง กรุนด์วิก ให้ข้อคิดว่าการที่ชาวนาจะทำนาเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี และสมบูรณ์นั้นเขาควรจะได้รับการศึกษาด้านเกษตรกรรมด้วย โรงเรียนนี้เริ่มต้นจากกลางทุ่งนา . . .” การที่จะตั้งโรงเรียนในทุ่งนาเช่นนั้น ก็เพราะจะให้เกิดความรู้ความคิด ให้เห็นว่า การเกษตรนั้นมีประโยชน์จริง ไม่ให้เกิดความรังเกียจเข้าใจผิดว่า เป็นวิชาที่ต่ำทราม อย่างที่คนทั่วๆ ไปเข้าใจกันอยู่

โรงเรียนของท่านบาทหลวง กรุนด์วิก มิได้สอนแต่ในห้องเรียนเท่านั้น ยังให้นักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกันอย่างจริงจังด้วย เพียงระยะเวลาไม่นานชาวนาเดนมาร์กเกิดค่านิยมชมชอบ ส่งบุตรหลานเข้าศึกษา เมื่อจบแล้วเขาเหล่านั้นสามารถเลี้ยงตัวได้อย่างดี ผลผลิตทางการเกษตรของชาวนาได้ผลเป็นที่พอใจ ซึ่งนั่นมิได้หมายความว่า เขาเลี้ยงครอบครัว

ของเขาเท่านั้น หากแต่ชาวนาเดนมาร์คได้เลี้ยงประเทศของเขา และค้าจุนชาติเดนมาร์คให้มันคงอีกด้วย

ปัญหาที่ไม่แตกต่างจากบ้านเมืองเราก็คือ “นักฉวยโอกาส” เมื่อชาวนามีผลผลิตที่ขึ้นเช่นนี้แล้ว พ่อค้าได้พยายามซื้อผลผลิตเหล่านั้นด้วยราคาถูกลง แต่นำไปขายด้วยราคาแพงซื้อที่ขบคิดของ ท่านบาทหลวง กรุนด์วิก ต่อไปก็คือ ต้องจัด “นักฉวยโอกาส” ให้หมดไปด้วยวิธีการตั้งสหกรณ์เรียกว่า “ร้านสหกรณ์ชาวนา” ชาวนาต่างร่วมใจกันปฏิบัติตามกฎของสหกรณ์นั้นโดยเคร่งครัด คือชาวนาทุกคนจะต้องส่งผลผลิตไปที่ร้านสหกรณ์ชาวนา ไม่ยอมขายผลผลิตจากไร่ของตนให้ผู้ใด นอกจากที่ร้านสหกรณ์ชาวนาเท่านั้น ร้านสหกรณ์ชาวนาให้ชาวนามาร่วมกันเป็นเจ้าของ กลวิธีนี้ทำให้นักฉวยโอกาสต้องพ่ายแพ้ไป

“มีคนคิดคนเดียวช่วยคนได้ทั่วประเทศ” ด้วยความสามารถของท่านบาทหลวง กรุนด์วิกเพียงคนเดียว ทำให้ชาวเดนมาร์คที่มีที่ดินรกร้าง เห็นสมควรที่จะทำประโยชน์ จึงในปี ค.ศ. ๑๘๘๖ พันเอก ดัลกัส (Dalges) จึงได้จัดตั้งสมาคมเรียกว่า “สมาคมปรับปรุงที่รกร้างของชาวเดนมาร์ค” (The Danish Heath Society) เป็นสมาคมที่มีความตั้งใจจริงและมุ่งมั่นที่จะปฏิรูปที่ดินให้กลายเป็นแหล่งผลิตผลทางเกษตรกรรมที่ได้ผลคุ้มค่า กิจกรรมขยายวงการออกไปด้วยการ มีกฎหมายที่ดิน เพื่อเป็นการคุ้มครองบุคคลผู้มรดกที่ดินจะทำประโยชน์ในพืชผล การแบ่งสรรที่ดินให้แก่ผู้มรดกได้น้อยด้วยราคาถูกลง การจัดตั้งในรูปแบบสหกรณ์ช่วยให้ชาวนามีทุนรอนที่จะนำไปลงทุนได้อย่างดี ค.ศ. ๑๘๙๔ เอกชนได้จัดตั้งสมาคมแบ่งที่ดินขายตามกฎหมายที่ดินและให้กู้เงิน ทั้งนี้อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย เป็นที่น่าสังเกตว่า ทางเดนมาร์คในระหว่างที่มีการปรับปรุงที่ดิน เพื่อประโยชน์ทางการเกษตรนี้ เขาร่วมมือกันสร้างชุมชนขึ้นเพื่อการนี้โดยเฉพาะ และมีความเคารพเชื่อฟังในกฎหมายอย่างเคร่งครัด มุ่งมั่นทำประโยชน์แก่ชาติอย่างแท้จริง ในคำอธิบายของผู้เรียบเรียงมีตอนหนึ่งที่น่าศึกษาคือ

“ที่นาแปลงย่อมๆ ขนาดไล่เรี่ยกับของญี่ปุ่น แต่ทำประโยชน์ได้มากกว่าประเทศใดในโลก เพราะใช้แบบสหกรณ์เข้าควบคุม ประมาณ ๙๐% ของกสิกรทั้งประเทศรวม ๕๐๐๐ สมาคม อยู่ในสมาคมสหกรณ์แห่งชาติ เรียกว่า Federal Danish Co-operative Association

ซึ่งมีคณะกรรมการกลางเรียกว่า Central Co-operative Council เมื่อปีเศรษฐกิจรุ่งเรืองทำรายได้ปีหนึ่งๆ ๒๕๐ ล้านบาท ประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท”

ชาวนาเคนมาร์คไม่ได้กั้มเอาทุนรอนมากมายมาจากที่ไหนเลย การได้รับความรู้ทางด้านกิจกรรมที่ถูกต้อง การรู้จักใช้ธรรมชาติไว้มุมเวียนเกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่น ทำให้ชาวนาเคนมาร์คกลับกลายเป็นผู้ถูกเศรษฐกิจของชาติได้ในเวลาไม่นานนัก

เพียงเนื้อเรื่องไม่กี่หน้า ด้วยความรู้ที่ดีทางด้านเกษตรของผู้รวบรวมผู้อ่าน จะได้รับความรู้ทางการเกษตรกรรมบางเรื่องอย่างดี แต่เรื่องที่ควรแก่การศึกษาก็คือ “. . . การให้การศึกษามัธยมแก่ลูกชาวนา ให้รู้จักวิชาการใช้ปุ๋ย การเลือกพันธุ์ และการสหกรณ์ จนสามารถเป็นประเทศที่เจริญก้าวหน้าได้ดีเท่าๆ กับประเทศที่พลเมืองประกอบการอุตสาหกรรม” ผู้รวบรวมได้ให้ข้อคิดที่นำฟังไว้อีกตอนหนึ่งว่า

“. . . เพราะฉะนั้น กสิกรจึงเป็นผู้ที่จำเป็นต้องได้รับการศึกษาศิลปวิทยาการเกษตรพอสมควร ไม่ใช่ศึกษาเพียงอ่านออกเขียนได้ เท่านั้นยังไม่พอ เพราะทำให้เขาไม่ก้าวหน้า รายได้ไม่เพิ่มพูน หลีกหนีทุ่งนาไปหาอาชีพในเมืองในกรุงอย่างที่เป็นอย่างทุกวันนี้ ทั้งนี้เพราะความหลงผิดของวิธีการจัดการศึกษาของชาติ”

สาระของหนังสือเล่มนี้ เท่าที่กล่าวมานั้นเป็นเพียงโดยสรุป แต่ผู้อ่านก็ย่อมจะได้ทราบแล้วว่า ปัญหาและความเป็นไปของชาวนาเคนมาร์คนี้ไม่ผิดแผกแตกต่างจากชาวนาไทย แต่ชาวเคนมาร์คโชคดีที่ “มีคนดีคนเดียวช่วยคนได้ทั่วประเทศ” แต่ชาติไทยเรา . . . “กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี” . . . เมื่อถึงเวลานั้น และควรถึงเวลาแล้ว เราก็ควรมีผู้เขียนบทความหรือหนังสืออวดชาวโลกว่า “ชาวนาไทยเขาร่ำรวยขึ้นได้อย่างไร”

หญิงชายใกล้กัน ท่านอุปมาว่า น้ำอ้อยใกล้รด

จาก ธรรมานูวัตร